

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ant. Augustini Archiep. Tarracon. De Emendatione Gratiani Libri Duo

Agustín, Antonio

Dvisbvirgi ad Rhenvm ; Arnhemii, 1676

XV. De eadem re.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10603

duobus capitibus nihil certi accepi.⁸ A. De ceteris agemus, cum licebit.

De eadem Re.

DIALOGUS DECIMUSQUINTUS.

A Ecquidnam lucri ex Romanis pagellis fecistis? C. Sunt multa nobis grata, Illud in primis, quod invenimus caput quoddam falso *Entychiano* adscriptum non à Gratiano^a solum, sed à veteribus quoque, Burchardo,^b Ivone,^c & Anselmo,^d & alio nobis ignoto, Polycarpo:^e recte vindicatum *Theodulpho Aurelianensi cap. xxvi.* quod à te quoque fuerat animadversum.^f A. *Polycarpus* non est scriptoris nomen, sed libri à *Gregorio presbytero collectore canonum*

^a 22. q. 1. c. ult. ^b *Burc. lib. 12. cap. 14.* ^c *Ivo par. 12. c. 71. dec.* ^d *Anf. lib. 11. c. 65. vel 71. in Rom.* ^e *Polyc. lib. 6. tit. 11.* ^f *Libro 1. dial. 13.*

⁸ *Eadem quest. tertia capitis 96. Ita corporis. in eod. libro inscriptio est. Item Nicolaus Papa Lothario Regi. In margine hac sunt. Ivo p. 8. c. 227. Et vers. Probat. additur, supra ead. Teugualdum. Inscriptio cap. 19. An non districta. 24. q. 3. est. Item Nicolaus Papa Lothario Regi. In margine est. Ivo p. 8. c. 227.*

canonum conscripti. Estne aliqua varietas insignis: C. Post illa, *neque bibat*, addunt, *neque oret*, ex Theodulpho, Burchardo, & Ivone, ¹ B. *Alio capite* ^a in verbis *Ambrosii*, ^b quorum pars est in *Toletano concilio* ^c pro illis, quod & *juratus inter saltantium choros promiserat*, scribunt, quod *eviratus inter & c.* ex Ambrosio, & Ivone in excerptionibus. ^d namque in Panormia ^e *ejuratus* editum est. A. Consulite veterem Ponormiæ librum. Facilis autem errandi occasio est. C. In veteri est *eviratus*, sed ita scriptum, ut aliquis facile non admonitus *ejuratus* legat. A. *Eviratus* placet, quasi virum se esse oblitus. Sed quid in concilio Toletano est, & apud Rabanum, ^f qui ejusdem Toletani, & Ambrosii verba refert; B. In utroque libro hæc verba sunt omissa. ² Sed & Rabanum Romani non

adscri-
^a 22. q. 4. c. 8. unusquisq. ^b *Amb. lib. 3. c. 12. de officiis.* ^c *Tolet. 8. c. 2.* ^d *Ivo part. 12. c. 17. dec.* ^e *Idem lib. 8. tit. 8. c. 16. Pan.* ^f *Raban. c. 21. peniten.*

I De inscriptione capitis extremi 22. q. 1. scriptum est lib. 1. dial. 13. addit. 14.

2 Ante caput octavum Unusquisq. 22. q. 4. in Romano libro inscriptio est. Item Ambrosius de officiis lib. 3. c. 12. Et in margine est. In Tolet. 8. c. 12. Ivo p. 12. c. 17. Et vers. Sæpe plerique additur.

descripserunt : quod etiam facere debuerant in
marginē capituli v. & ix. ejusd. quest.^a 3 A. For-

I i taffe

^a 22. q. 4. c. 5. *in malis.* & c. 9. *incommutabilis.*

additur. Pann. l. 8. c. 101. *Et vers. Non semper.*
 infra ead. *Non semper. In notis est.* Eviratus]
 Emendatum est ex B. Ambrosio, & Ivone.
 Antea enim legebatur, & juratus. (*Rabanus*
omissus est.)

3 *In eadem quest. 4. cap. 5. In malis. in eodem*
libro hæc inscriptio est. Item Isidorus in Synoni-
 mis libro secundo. *In notis additur.* Secundo)
 Etiam B. Braulius in vita Isidori memorat duos
 synonymorum libros. Et in synonymis, quæ
 nuper cum aliis Isidori operibus sunt Parisiis
 impressa, facile locum haberet divisio in duos
 libros. Nam ex posteriore parte videtur sum-
 ptus libellus de norma vivendi, qui in eod. Pa-
 risino codice habetur. Alter autem libellus de
 contemptu mundi, qui & ibidem, & antea
 Antverpiæ, & olim Venetiis sub hoc titulo,
 Isidorus de homine, & ratione deflente, & de
 homine, & ratione consolante, impressus est,
 videtur epitome quædam synonymorum. *In*
marginē hæc sunt. Cap. de mendacio in impresso
 Parisiis. Ivo p. 12. c. 12. In Tolet. 8. c. 2. &
 in Tribur. c. 21. & glossa ordinaria in c. 14.
 Matthæi in ver. juramentum. *Capituli vni e. q.*
cujus

tasse imperfectæ hæ paginæ conscriptæ sunt. C. Ita est, ut dicis: namque alia invenimus mendosa, aut omissa. A. De his alio die agemus. Nunc ad *Nicolaum* revertamur. *Capitulum secundum tituli septimi*, cujus initium, ^a *Quæ Lotharius*, apud Gratianum hanc habet inscriptionem, *Nicolaus Papa Carolo Regi*: quod ante eum Ivo in *epist. LXII. sive CXXVI. ad Hugonem Lugdunensem* scripserat. *Regem Francorum* appellat Cochlæus, *Imperatorem* Anselmus, ^b qui plenius verba Nicolai refert. Fons quærendus est ex tuo veteri libro. B. *Ludovico Regi* inscribitur epistula, cujus initium, *Syllabarum vestrarum*, in ea extrema Anselmi, & Ivonis, & Gratiani verba

^a 2. q. 1. c. 16. *quæ Lotharius.* ^b *Ans. l. 12. c. 35.*

cujus initium, *In commutabilis. hæc inscriptio est.* Item ex concilio Toletano 8. c. 2. *In notis additur.* Initium hujus capituli emendatum est ex recentioribus editionibus conciliorum Coloniensibus & codice Lucensi regio In vetustioribus autem editionibus & duobus codicibus Vaticanis, duobusque monasterii Dominicani, post vers. innectenda, quod in ipso concilio antecedit huic capitulo, sequitur continenter. Etenim immutabilis deitatis licet dicta sint firmissima, crebro tamen &c. intermediis omissis. (*Rabanus omittitur.*)

ba inventa sunt. In verbis varietas non est animadversione digna. Recte Contius notat, verba Gratiani esse illa, *In manifestis &c.* ⁴ A. Quod sequitur caput, *Scelus, quod Lotharius*: ex alia epistula sumptum videtur, quæ missa esse dicitur *Archiepiscopis, & Episcopis per Galliam, Italianam, & Germaniam constitutis*, apud Gratianum: ^a atque *per universas provincias*, addit Ivo, ^b idemq. est in libro Cæsaraugust. ^c in quo tamen vox *Galliam* desideratur. A te expecto, ut fontem aperias. B. Frustra expectas: nullum enim habeo, quem possim ostendere. nisi forte ex Ivone conjectura ducamur: ut idem sit

I i 2 fons,

^a 2. q. 1. c. ult. ^b Ivo par. 8. c. 226. dec. ^c Cæs. lib. 10. c. ult.

⁴ Caput 16. *Quæ Lotharius. 2. q. 1. in eodem libro ita inscribitur.* Item Nicolaus Papa Ludovico Regi in epistola, quæ incipit (Syllabarum.) *In margine est. Ans. l. 12. c. 35. In notis additur.* Sumptum est ex epistola, quæ habetur in codice sæpe memorato monasterii Dominicanorum, in qua hæc præcedunt. Accusatorem autem habere Lotharium non nisi illum, qui accusator fratrum in Apocalypsi appellatur, & opera ejus quæ & ipsa ejusdem antiqui hostis instinctu patrantur, profecto comperimus. Quæ vero Lotharius Rex &c.

fons, qui est alterius capitis, cujus initium, *Teugwaldum*,^a quod est in *extremo registro* Romæ edito, & id fragmentum esse synodi Romæ existimabas: quod etiam selectis Romæ placuit. A. Non displicet conjectura, sed certiora expectemus. 5 De illo videamus, cujus initium,

Excel-

^a II. q. 3. c. 10. *Teugwaldum*.

5 Gratiani verba sunt ante caput extremum 2. q. 1. in eodem libro. Unde idem Nicolaus Papa scribit Archiepiscopis, & Episcopis per Galliam, Italiam, & Germaniam constitutis. Scelus quod Lotharius &c. *In margine est*. Ivo p. 8. c. 226. Regino omnia hæc refert lib. 2. Chron. n. 875. *Capitis 10. Teugwaldum. II. q. 3. inscriptio est*. Item Nicolaus Papa. *In margine additur*. In synodo Romana c. 2. Item al. Thietgandum. Ivo p. 8. c. 226. *Et in notis*. Caput hoc Ivo citat ex Nicolao Episcopis, & Archiepiscopis per Galliam, Italiam, Germaniam, atque per universas provincias constitutis. In qua epistola videtur retulisse, quid in concilio à se Romæ habito de Metensi synodo penitus abolenda, & depositione Thietgandi, & Guntharii statutum fuerit. De quo quidem concilio, & horum Episcoporum depositione Regino lib. 2. Chronicor. accurate hæc scribit. Interea Thietgandus &c. *Consistere*] In secundo capite concilii locus hic
ita

Excellentissimus Rex Carolus,^a quod ex *epist. ad Hincmarum Remorum Archiepiscopum* sumptum dicitur, licet in nomine sit varietas, de qua alio die dictum est. Apud Ivonem^b eadem est inscriptio, quæ apud Gratianum. Quid tu habes dicere? B. In incertis esse collocandum. ⁶ A. Sequitur *titulus* IIX. de Patriarchis, & Archiepiscopis, cujus quattuor capita sunt. *quartum* autem est illud, de quo agebamus, cujus initium, *Teugwaldum*,^c ex *epistula* missa omnibus *Episcopis Gallie, & Germania* apud Cochlæum. Id Ivonis^d verbis confirmatur, licet Gratianus *Nicolai* tantum nomen adscripserit: nisi quid selecti viri addiderunt. B. Addunt, in *synodo Romana contra synodum Metensem cap. secundo*.

Ii 3

In

^a II. q. 3. c. 102. *excellentiss.* ^b Ivo lib. 5. tit. 3. c. 26. *Pan. & par.* 14. c. 46. *decr.* ^c d. c. 10. *Teugwaldum.* ^d Ivo d. c. 226.

ita habet. consistere: Diffinientes, &c. & sunt verba sumpta ex capite, Si quis Episcopus damnatus. supra eadem ex concilio Antiocheno.

⁶ *Eadem quest. 3. cap. 102. Excellentissimus. in eodem libro inscriptio hæc est.* Unde Nicolaus Papa Hincmaro Rhemorum Archiepiscopo. *Et in margine est.* Ivo p. 14. c. 46. *Pann. l. 5. c. 106.* *Et ad verba, novit aliud esse &c. additur, B. Greg. l. 34. mor. c. 16.*

In extremo capite illis verbis, *Predictis autem depositis*, hæc addunt. *Hæc non sunt in eo concilio, sed ex aliqua epistula sunt, quam non habemus, vident. Regino libro secundo chronicor.* A. Ivo eadem verba omisit, sed & in fragmento Romæ edito pro eis verbis alia sunt. De aliis nos capitibus videamus. *Caput primum^a ex epistula ad Joannem Ravennatem Archiepiscopum esse dicitur. Ad Nicolaum minorem pertinere in quodam Mich. Thomasi libro inveni. B. In Pontificali de vitis Pontificum libro certius est, Nicolaum primum in concilio Romæ habito in domo Leoniana de causa hujus Joannis cognovisse, eique restituto dixisse, ut Episcopos per Æmiliam post electionem de eis cleri, & populi, atque per epistulas Apostolicæ sedis Præsulis non habeas consecrandi licentiam. A. Hæc meliora sunt, quam quæ Gratianus refert.* ⁷ *Quid de altero capite dices, cujus initium, Hæc est ordinatio.*

^a *Dist. 63. c. 13. Episcopos.*

⁷ *Distin. 63. cap. 13. Episcopos per Æmiliam. inscriptio est in eodem libro. Item Nicolaus Papa Joanni Ravennati Archiepiscopo. In notis est. In vetusto codice Mutinensi sex concilii Romæ habiti referuntur capitula, quorum secundum est hoc. Et de hac eadem re habentur multa in Pontificali manuscripto in gestis Nicolai primi.*

dinatio. ^a ex epist. ad Salomonem. Regem Britonum? B. Nihil habeo, quod dicam. C. Con-
tius addit, *Regem ultimum eum fuisse Britonum.*
⁸ A. *Caput tertium*, cujus initium, *Conquestus*
est, ^b apud Ivonem ^c sæpe relatam invenio tam
in Excerptionibus & in Panormia, quam in e-
pistulis, ex epistula Nicolai ad Rodolphum, sive
Radulfum Archiepiscopum Bituricensem, quem
etiam *Primatem Aquitaniarum* vocat. Sic etiam
inscriptum est, ut apud Gratianum, bis in li-
bro Cæsaraugust. ^d B. Non exstat in his, quos
attuli libris. A. Ex eadem epistula fortasse est
caput prius tituli noni de sacris ordinibus, cujus

Ii 4 initium,

^a 3. q. 6. c. 10. hac quippe. ^b 9. q. 3. c. 8. con-
questus. ^c Ivo lib. 4. tit. 4. c. 3. Panor. & par. 5. c.
56. decret. & in epistul. 77. vel 133. Remensis dioc-
cesis Episcopis, & Epistul. 234. vel 238. Lugd. Pri-
mati, & ep. 54. vel 65. Hugoni Lugdun. Archiepi-
scopo, & epistul. 58. Urbano 2. Pont. Max. ^d Cæs.
lib. 2. c. 79. & lib. 3. c. 51.

⁸ Hæc est in eodem libro inscriptio cap. 10. Hæc
quippe. 3. qu. 6. Unde Joannes Papa Salomoni
tertio, & ultimo Regi Britonum. In marg. est.
Regino lib. 2. Chron. In notis. Subrogati post
sunt] Sic restitutum est ex aliquot vetustis, &
valde emendatis codicibus. Antea legebatur,
subrogari possunt.

initium, *Qua in consecrationibus*:^a habet enim similem inscriptionem apud Ivonem:^b & Gratianum, nisi tibi aliud videatur. B. Non habeo, quod tuis verbis addam. 9 A. *Posterioris capitis*, cujus initium, *Simoniaci*, inscriptio apud Ivonem^c est, *In decretis Nicolai cap. 11.* apud Gratianum,^d *Nicolaus Papa II.* utram tu inscriptionem veriore putas; B. Nihil certi constitui potest. 10 A. *Titulus x. de Episcopis* octo habet capita, ex quibus tria eandem habent inscriptionem *Nicolaus Alwino*, vel potius *Alwino Archiepiscopo Januensi*. Primi^e initium,
Episcopi

^a Dist. 23. c. 12. praeterea. ^b Ivo par. 6 c. 121. decret. ^c Ivo lib. 3. tit. 9. c. ult. panor. ^d I. q. 1. c. 107. statuimus. ^e Dist. 34. c. 1.

9 *Ante caput octavum Conquestus est. 9. q. 3. haec in eodem libro verba sunt. Item Nicolaus Papa Rodulpho Bituricensi Archiepiscopo. In marg. est. Ivo p. 5. c. 56. Pann. l. 4. c. 29. Cap. 12. Praeterea. dist. 23. inscriptio est. De his ita scribit Nicolaus Papa Radulpho Archiepiscopo Bituricensi. In margine est. Ivo par. 6. cap. 121. & vers. Ergo. Innoc. PP. I. ep. 1.*

10 *Inscriptio cap. 107. Statuimus. I. q. 1. in eodem libro haec est. Hanc distinctionem innuit Nicolaus Papa secundus scribens omnibus Episcopis. In marg. est. 4. sent. dist. 25. Pann. l. 3. c. 127.*

Episcopi ab anni: alterius^a Pontifices, qui aliqua:
 tertii^b *Episcopos vero*. Hæc apud Ivonem^c in
 Excerptionibus ita inscribuntur, *Nicolaus Alvi-*
no Fovanensi Episcopo: sed in margine *Fannensi*.
 Mihi quidem mendosum videtur, *Fannensi Ar-*
chiep. sed & *Contio Fovanensi* non displicet; ti-
 bi optio permittitur, vel potius, ut fontem o-
 stendas, rogandus es. B. Hac quoque in re mei
 adhuc fontes sitiunt. *Fannenses* autem, vel *Ge-*
nuates sub Nicolao Archiepiscopum non ha-
 buisse crediderim. De *Fovanensi Episcopo* quæ-
 rendum censeo. C. Quid si *Lovanensem*, vel
Viennensem scribamus? B. Incertum id quoque
 est. ¹¹ A. Est aliud caput,^d cujus initium est,
Episcopis dispensatio, id Gratianus *Nicolai Papa*
 tantum nomine inscripsit; Cochlæus, & Demo-
 chares recte *Michaëli Imp.* adscripserunt: est

I i 5 enim

^a 7. q. 1. c. 4. Pontifices. ^b d. c. 4. in fin. ^c Ivo
 part. 5. cap. 352. & 353. decret. ^d Distinct. 43.
 cap. ult.

¹¹ Capitis primi dist. 34. in eodem libro inscri-
 ptio est. Unde Nicolaus Papa ad Albinum Archi-
 episcopum. Quorundam relatione &c. In mar-
 gine est. al. Alvinum. Ivo p. 5. c. 353. Inscriptio
 cap. 4. Pontifices. 7. q. 1. hæc est. Item Nicolaus
 Papa Alvino Januensi Archiepiscopo. In margi-
 ne est. al. Albino Vienensi. Ivo p. 5. c. 352.

enim in extrema illa epistula, cuius initium, Proposueramus. ¹² In tertio capite ^a Si qualibet, cuius initium apud Gratianum est, Denique Suffredus, nihil addunt. Tuum auxilium implorandum est. B. Immo divinum, humano enim destituti sumus. ¹³ Idem diciturus sum de vi. capite Sciscitaris, ^b quod ex epistula missa Hunfrido Morinensi Episcopo sumptum dicitur. A. Hæc igitur incerta relinquimus. C. Hunfrido pro Hunfrido est apud Democharem, & Conitium. A. Cochlæi scriptura magis placet. ¹⁴ Cetera in alium diem differamus.

De

^a 6. q. 3. c. 3. denique. ^b 7. q. 1. c. 47. sciscitaris.

¹² Distin. 43. capitis extremi in eodem libro inscriptio est hæc. Item Nicolaus ad Michaëlem Imp. in epistola, cuius initium est, (Proposueramus.) Dispensatio est nobis &c. In margine hæc sunt. Dispensatione nobis, orig.

¹³ Hæc etiam sunt in eodem libro verba ante cap. 3. Denique Suffredus. 6. q. 3. Item Nicolaus Papa. Ad illa verba, Quod quia omissum; additur in notis. Locus hic emendatus est ex plerisque vetustis Gratiani codicibus.

¹⁴ In eadem editione inscriptio cap. 47. Sciscitaris. 7. q. 1. hæc est. Item Nicolaus Papa Hunfrido Morinensis ecclesiæ Episcopo,